

2021

Eesti keel teise keelena ainekava. GÜMNAASIUM

1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid
2. Õppeaine kirjeldus
3. Gümnaasiumi õpitulemused
4. Õppetegevus eesti keele kohustuslike ja valikkursuste õpitulemuste saavutamiseks
5. Hindamine

Eesti keel teise keelena kohustuslike kursuste kirjeldused

- Eesti keele I kursus "Haridus ja töö" (10.klass)
Eesti keele II kursus "Elukeskkond ja tehnoloogia" (10.klass)
Eesti keele III kursus "Kultuurilugu" (10.klass)
Eesti keele IV kursus „Vaba aeg“ (10. klass) . Valikkursus.
Eesti keele V kursus "Meedia ja ühiskond" (11.klass)
Eesti keele VI kursus "Elukeskkond" (11.klass)
Eesti keele VII kursus "Olme ja tehnoloogia" (11.klass)
Eesti keele VIII kursus "Looming" (11. klass). Valikkursus.
Eesti keele IX kursus "Eesti riik ja rahvas" (12.klass)
Eesti keele X kursus "Inimene ja ühiskond" (12. klass)
Eesti keele XI kursus "Eesti ja teised riigid" (12. klass)
Eesti keele XII kursus "Noor inimene Eesti ühiskonnas" (12. klass). Valikkursus.

1. Õppe- ja kasvatuseesmärgid

Eesti keelt teise keelena õppides kujundatakse ainepädevus, mis sisaldab keelepädevust, väärtushinnanguid ja -hoiakuid ning õpioskusi.

Gümnaasiumi lõpus õpilane:

- 1) omandab keeleoskuse tasemel, mis võimaldab Eesti ühiskonnas ja eestikeelses keskkonnas iseseisvalt toimida;
- 2) on võimeline jätkama õpinguid eesti keeles ning kasutama eesti keelt töökeskkonnas ja ametkondlikus suhtluses;
- 3) mõistab ja väärtustab oma ning eesti kultuuri sarnasusi ja erinevusi ning arvestab suhtluses eesti kultuurinorme ja tavasid;
- 4) analüüsib oma teadmisi ja oskusi ning tugevusi ja nõrkusi;

- 5) omandab elukestvaks õppeks motivatsiooni ja vajalikud oskused.

2.Õppeaine kirjeldus

Eesti keele õpetuse tähtsamaid ülesandeid on kujundada keeleoskus, mis võimaldab Eesti ühiskonnas iseseisvalt toime tulla ning paneb aluse elukestvale õppele. Eesti keele arendamise strateegiast tulenevalt seab õppekava eesmärgi liikuda C1 keeleoskustaseme saavutamise poole gümnaasiumi lõpuks. Gümnaasiumi lõpetaja rahuldav õpitulemus eesti keeles teise keelena on B2.1. Hea õpitulemusega õpilane täidab osaliselt ning väga hea õpitulemusega õpilane kõik B2.2 keeleoskustaseme nõuded. Väga hea õpitulemusega õpilane on suuteline osaliselt täitma ka järgmise (C1) keeleoskustaseme nõudeid. Eesti keele õppe kaudu toetatakse õpilaste suutlikkust õppida teisi aineid eesti keeles. Gümnaasiumis on üldteemaks „Mina ja maailm”. Viis teemavaldkonda ja nende alateemad on igapäevaelus omavahel läbi põimunud ning samamoodi on neid võimalik käsitleda ka keeleõpetuses. Erinevate teemade kaudu saab õpilane võrrelda Eesti ja oma päritolumaa kultuuriruumi. Teemade käsitlemisel peetakse silmas nende päevakohasust, õpilase huve ning keeletaset. Kultuuriteadlikkust kujundades juhitakse õpilase tähelepanu erinevatele suhtlemisel emakeeles ja eesti keeles ning neid erinevusi selgitavatele kultuurinähtustele. Õpilane on teadlik oma kohast ja vastutusest ühiskonnas ning suudab anda adekvaatseid hinnanguid ühiskonnas toimuvale.

3.Gümnaasiumi õpitulemused Gümnaasiumi lõpetaja:

- 1) mõistab konkreetsel või abstraktsel teemal keerukate tekstide ning mõttevahetuse tuuma;
- 2) suhtleb eesti keelt emakeelena kõnelejaga spontaanselt ja ladusalt;
- 3) loob erinevatel teemadel sidusa ja loogilise teksti;
- 4) selgitab oma vaatenurka ning hindab kõnealuste seisukohtade tugevaid ja nõrku külgi; suudab teha üldistusi ning kokkuvõtteid;
- 5) arvestab eesti kultuurinorme ja -tavasid;
- 6) tunneb huvi Eesti ühiskonna- ja kultuurielu vastu, loeb eestikeelset kirjandust ja trükimeediat; vaatab filme, telesaateid ja teatrietendusi ning kuulab raadiosaateid;
- 7) kasutab eestikeelseid teabeallikaid (nt sõnaraamatud, internet) vajaliku info otsimiseks erinevates valdkondades;
- 8) omandab keeleoskuse, mis võimaldab avalikult esineda;
- 9) seab õpieesmärged ja hindab nende saavutatuse taset ning vajaduse korral valib ja muudab oma õppimisstrateegiaid;
- 10) seostab omandatud teadmisi nii võõrkeelte valdkonna kui ka teiste eluvaldkondade teadmistega.

4.Õppetegevus eesti keele kohustuslike ja valikkursuste õpitulemuste saavutamiseks

Gümnaasiumi keeletunnis suheldakse ainult eesti keeles. Õpetuses kasutatakse kommunikatiivse keeleõppe põhimõtteid. Rõhk on interaktiivsel õppimisel ja õpitava keele kasutamisel. Rakendatakse jätkuvalt paaris- ja rühmatööd, toetatakse eestikeelse suhtlus- ja esinemisoskuse väljakujunemist, kasutades selleks nt väitlusi, referaate, uurimistöid, arvutiesitlusi, suhtlusportaale, blogisid jne. Erinevate tegevuste kaudu loob õpetaja võimaluse kasutada eesti keelt aktiivselt ka tunniväliselt. Suureneb iseseisvus eestikeelse info otsimisel ning kasutamisel. Keeleteadmised ei ole eesmärk omaette, vaid vahend parema keeleoskuse omandamiseks. Keele struktuuri õpitakse kontekstis. Õppes on jätkuvalt oluline õpioskuste arendamine, mis toetab edasisi keeleõpinguid ning paneb aluse elukestvale õppele. Gümnaasiumis arendatakse kõiki keele osaoskusi võrdselt, rõhuasetused võivad kursuseti olla erinevad. Õpitavat keelt kasutatakse aktiivselt ka väljaspool eesti

keele tundi (nt teised ainetunnid, õppereisid, õpilasvahetused, keelelaagrid ja kohtumised eesti keelt emakeelena kõnelejatega). Õpilane loeb autentseid ilukirjandus-, teabe-, tarbe- ja meediatekste. Kasutatakse mitmekesiseid ülesandeid, mis eeldavad loovat lähenemist. Keeletasemele vastava sõnavara omandamiseks ning keerukamate keelekonstruktsioonide kasutamiseks ja kinnistamiseks kasutatakse ülesandeid, kus õpilane saab rakendada suhtlemisoskust, kasutades erinevaid keeleregistreid (nt suhtlemine ametiasutuses, tööintervjuul, olmesfääris). Õpetaja suunab õpilasi kõrvutama ja analüüsima erinevate keelte sarnasusi ja erinevusi, nägema keeltevahelisi seoseid ning jälgima oma keelekasutust. Õpetaja planeerib koos õpilasega tööd, et saavutada eesmärgiks seatud keeleoskustase. Iseseisvate tööharjumuste kõrval kinnistuvad paaris- ja meeskonnatöö oskused.

Õppetegevuses kasutatakse erinevaid võimalusi keeleoskuse arendamiseks: 1) meedia- ning autentsete audiovisuaalsete materjalide kasutamine; 2) iseseisev lugemine ning kuulamine; 3) tarbekirjade koostamine (nt elulugu, seletuskiri, avaldus, kaebus); 4) loovtööde kirjutamine (nt kirjand, artikkel, kokkuvõtte, luuletus); 5) referaatide ja/või uurimistööde koostamine ning esitlemine; 6) keelerühmadevahelised arutlused ja väitlused; 7) rolli- ja suhtlusmängud; 8) projektitööd (nt filmide tegemine, teatritükkide etendamine, veebilehtede koostamine); 9) keelekeskkonnas täidetavad ülesanded (nt muuseumitund, intervjuud); 10) info otsimine erinevatest eestikeelsetest teatmeallikatest (nt seletav sõnaraamat, internet).

5.Hindamine

Hindamisel lähtutakse vastavatest gümnaasiumi õppekava üldosa sätetest. Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega. Hinnatakse õpilase teadmisi ja oskusi suuliste vastuste (esituste), kirjalike ja/või praktiliste tööde ning praktiliste tegevuste alusel, arvestades õpilase teadmiste ja oskuste vastavust ainekava taotletavatele õpitulemustele. Õpitulemused sisaldavad hoiakuid ja väärtusi, mille kohta antakse sõnalist tagasisidet. Õpitulemuste kontrollimise vormid on mitmekesised ja vastavuses õpitulemustega. Õpilast informeeritakse sellest, mida ja millal hinnatakse, mis hindamisvahendeid kasutatakse ning mis on hindamise kriteeriumid.

Eesti keel teise keelena kohustuslike kursuste kirjeldused

1.Eesti keele I kursus” Haridus ja töö” (10. klass)

Õpitulemused

Õpilane: saab aru nii elavast suulisest kõnест kui ka helisalvestistest hariduse teemadel (nt info kooli kohta), oskab nimetada koolitüüpe, oskab esitada küsimusi klassikaaslasi tunniplaani, koolide eelistuse koolisüsteemi kohta, esitab kirjeldusi koolipäeva ja õppekorralduse kohta oma koolis, kirjutab oma eelistustest edasiste õpingute valikutes (nt kõrgkooli või kutsekoolis), põhjendab oma seisukohti ja eesmärgi, oskab koostada pöördumist kõrgkooli vastuvõtukomisjonile, väärtustab õppimist gümnaasiumis ja kõrgkoolis kui elukestva õppe osa

Õppesisu

Haridus ja töö. Pere ja kasvatus. Haridus:

riiklikud ja eraõppeasutused, koolitused; kohustuslik kooliharidus, iseõppimine; koolikeskkond ja -traditsioonid; noorteorganisatsioonid; edasiõppimisvõimalusi Eestis ja välismaal; elukestev õpe.

Teemavaldkonnad, millest õpetaja teeb valikuid ja käsitleb lõimingu kursuse peateemadega.

Eesti ja maailm. Kultuur ja looming. Keskkond ja tehnoloogia. Inimene ja ühiskond.

Õppetegevused Erinevate ülesannete käigus tehakse paaris- või rühmatööd. Tähelepanu pööratakse rääkimisoskuse arendamisele. Õpetaja julgustab ja suunab õpilasi suhtlema klassikaaslasega või töörühmas haridusvalikute teemadel. Paaristööna esitletakse dialooge (sh intervjuu edasiste õpingute teemadel). Iga õpilane loeb ja tutvub iseseisvalt kõrgkoolides õppimisvõimaluste kohta, et koostada kirjalik esitus. Kirjalikke töid (sh testid, ettekanne, esitus) tehakse ja esitletakse vastavalt õpetaja poolt määratud ajal.

Hindamine Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega. Suuliste ettekannetega hinnatakse õpilase oskust kirjeldada eriala või ametit, mida kutsekoolis või kõrgkoolis õpetatakse. Õpilaste teadmisi õpitud sõnavaras hinnatakse nii kirjalike tööde koostamisel kui ka suulistes ettekannetes. Kursusehinne kujuneb hinnatavate tegevuste ja tööde hinnete põhjal. Tunnis õpivad õpilased andma tagasisidet kaaslastele (nt suulised esitlused, kirjalike tööde vastastikune hindamine ja täiendamine) ja grupitööle. Lisaks hindeliste töödele saavad õpilased õpetajalt tagasisidet tehtud töö korrektsuse ja parendamist vajavate aspektide kohta.

2.Eesti keele II kursus "Elukeskkond ja tehnoloogia" (10. klass)

Õpitulemused

Õpilane: saab aru kõnest e-teenuste ja e-riigi teemadel, loeb ja saab aru tehnika kasutusjuhendist, oskab kirjeldada enda koduseid töid ja harjumusi, oskab kasutada Internetis kättesaadavaid sõnaraamatut, esitab kirjeldusi tehnoloogiast, mida kodus kasutatakse, koostab e-kirja ja suhtleb teise keeleõppijaga gmail.com või skype keskkonnas, mõistab ja väärtustab uute tehnoloogiatega kasutuse olulisust hariduse omandamisel,

Õppesisu

Inimene kui looduse osa. Inimene kui indiviid: inimese loomus ja käitumine, väärtushinnangud, vaated elule ja ühiskonnale. **Inimeste suhtlus:** suhtlusvahendid. **Keskkond ja tehnoloogia.** **Elukeskkond:** Sotsiaalsete hüvede olemasolu ja nende kättesaadavus (nt teenused eesti.ee kaudu). **Tehnoloogia:** teadus- ja tehnikasaavutused ning nende rakendamine igapäevaelus; teabekeskkond: infootsing ja -vahetus; keeletehnoloogilisi rakendusi igapäevaelus: elektroonsed sõnastikud, keeleõppematerjalid, arvutipõhine keeleõpe, tõlkeabiprogrammid jne; biotehnoloogia igapäevaelus: olmekeemia, kosmeetika- ja toiduainetööstus jne.

Teemad, millest aineõpetaja teeb valikuid ja käsitleb lõiminguks kursuse peateemadega.

Inimene ja ühiskond, Eesti ja maailm, Kultuur ja looming, Haridus ja töö

Õppetegevused Erinevate ülesannete käigus tehakse paaris- või rühmatööd: dialoogid (nt uue tehnika kasutamise eelistused), rollid jms. Uute tehnoloogiatega kohta info saamiseks suunatakse õpilasi kasutama Interneti, kirjutamisoskuse arendamiseks suhtluskeskkondi (gmail.com; skype). Iga õpilane leiab ja loeb iseseisvalt Internetist tehnoloogiaettevõtte teenustest, loetust rääkimine toimub tunnis õpetaja määratud ajal.

Hindamine Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega. Kirjalikku

väljendusoskust hinnatakse ettekande koostamisega ja suulist väljendusoskust esitluse ettekandmisega Eesti riigi kui uusi tehnoloogiaid kasutatava e-riigi kohta. Õpilaste teadmisi õpitud sõnavaras hinnatakse nii kirjalike tööde koostamisel kui ka suulistes ettekannetes. Tunnis õpivad õpilased andma tagasisidet kaaslastele (nt suulised esitlused, kirjalike tööde vastastikune hindamine ja täiendamine) ja grupitööle. Lisaks hindeliste töödele saavad õpilased õpetajalt tagasisidet tehtud töö korrektsuse ja parendamist vajavate aspektide kohta.

3.Eesti keele III kursus "Kultuurilugu" (10. klass)

Õpitulemused

Õpilane: loeb ja mõistab lihtsamaid tekste (nt uudist kultuurisündmuse kohta) oskab tuua näiteid tuntud Eesti kultuuriisikute kohta, väärtustab eesti keelt ja kultuuri, oskab rääkida oma muljetest eestikeelse filmi vaatamisel, kirjutab lühema lihtsama luuletuse (haiku), oskab kasutada entsüklopeediat;

Õppesisu

Kultuur ja looming: Looming: kirjandus, kujutav kunst, helilooming, arhitektuur, tarbekunst, käsitöö jne; rahva ajalooline kultuurimälu; loova mõtte arendamine kogemuse kaudu.

Kultuuritraditsioonid ja tavad: rahvapärимused, muistendid, muinasjutud, vanasõnad, kõnekäänud kui rahvatarkuse varamu; erinevate rahvaste kultuuritraditsioonid, tavad ja uskumused.

Eesti ja maailm. Eesti keel ja eesti meel: rahvuslik identiteet; kultuuritraditsioonid; kodukoha lugu. Eesti ja teised riigid.

Teemad, millest aineõpetaja teeb valikuid ja käsitleb lõimingu kursuse peateemadega.

Keskkond ja tehnoloogia. Elukeskkond: sotsiaalne miljö: põhirahvusest koosnev või mitmekeelne ja -kultuuriline ühiskond; lähinaabrid. Tehnoloogia. Haridus ja töö: Pere ja kasvatus. Haridus. Tööelu. Inimene ja ühiskond. Inimene kui looduse osa, Inimene kui indiviid, Inimeste suhtlus, Ühiskond kui eluavalduste kogum.

Õppetegevused

Erinevate ülesannete käigus tehakse paaris- või rühmatööd. Paaristööna esitletakse dialooge (nt nähtud filmidiga või kuulnud muusikapala kohta). Õpilast suunatakse lugema eesti autorite luuletusi. Iga õpilane loeb iseseisvalt eelnevalt õpetaja poolt antud/soovitatud tuntud eestlase elulugu või intervjuud. Loetust rääkimine toimub tunnis õpetaja määratud ajal. Kirjalikke töid tehakse vastavalt teemadele.

Hindamine

Õpilaste teadmisi õpitud sõnavaras hinnatakse nii kirjalike tööde koostamisel kui ka suulistes ettekannetes. Suuliste ettekannetega hinnatakse õpilase oskust kirjeldada tuntud inimest, tutvustada tema loomingut. Kirjalikest töödest hinnatakse õpilase oskust koostada ülevaadet loetud artiklist kultuuri valdkonnas. Tunnis õpivad õpilased andma tagasisidet kaaslastele (nt suulised esitlused, kirjalike tööde vastastikune hindamine ja täiendamine) ja grupitööle. Lisaks hindeliste töödele saavad õpilased õpetajalt tagasisidet tehtud töö korrektsuse ja parendamist vajavate aspektide kohta.

4.Eesti keele IV kursus „Vaba aeg“ (10. klass)

Õpitulemused

Õpilane: saab aru kõnest e-teenuste ja e-riigi teemadel, loeb ja saab aru tehnika kasutusjuhendist, oskab kirjeldada enda koduseid töid ja harjumusi, oskab kasutada Internetis kättesaadavaid sõnaraamatut, esitab kirjeldusi tehnoloogiast, mida kodus kasutatakse, koostab e-kirja ja suhtleb teise keeleõppijaga gmail.com või skype keskkonnas, mõistab ja väärtustab uute tehnoloogiate kasutuse olulisust hariduse omandamisel oskab püstitada õpieesmärke.

Õppesisu

Inimene kui looduse osa: tasakaal inimese ja looduse vahel (nt loodushoidlik eluviis, aukartus looduse ees); elulaad ehk olemise viis (nt loodus- ja inimsõbralik, tervislik).

Looming: kirjandus eesti kirjandus ja eesti kirjanikud, raamatukangelased; legendid ja muinasjutud; kujutav kunst, helilooming, arhitektuur, tarbekunst, käsitöö jne; rahva ajalooline kultuurimälu; loova mõtte arendamine kogemuse kaudu.

Kultuuritraditsioonid ja tavad: rahvapärимused, muistendid, muinasjutud, vanasõnad, kõnekäänud kui rahvatarkuse varamu; erinevate rahvaste kultuuritraditsioonid, tavad ja uskumused. Kultuur ja teater: Eesti teatrid; Eesti näitlejad; teatri zanrid, draama, komöödia; harrastusteater; Tervis ja sport: Tervislik eluviis, sportlik ajaveetmine; spordialad, tuntud Eesti sportlased. Vaba aja veetmise viisid: tegevused koos perega, reisimine, puhkus, käsitööringid, noorsootegevus;

Õppetegevused

Erinevate ülesannete käigus tehakse paaris- või rühmatööd. Tähelepanu pööratakse hääldusoskuse ja intonatsiooni parandamisele, keelestruktuuride korrektsel kasutamisele – loetakse/esitatakse lühitekste. Paaristööna esitletakse dialooge (nt vaba aja eelistused). Iga õpilane loeb iseseisvalt eelnevalt õpetaja poolt antud/soovitatud temakohast artiklist, loetust rääkimine toimub tunnis õpetaja määratud ajal. Kirjalikke töid tehakse vastavalt temadele.

Hindamine

Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega. Suuliste ettekannetega hinnatakse õpilase oskust kirjeldada inimest või sündmust. Kirjalikest töödest hinnatakse õpilase oskust kirjutada e-maili ja erakirja kasutades õpitud sõnavara. Õpilaste teadmisi õpitud sõnavaras hinnatakse nii kirjalike tööde koostamisel kui ka suulistes ettekannetes. Tunnis õpivad õpilased andma tagasisidet kaaslastele (nt suulised esitlused, kirjalike tööde vastastikune hindamine ja täiendamine) ja grupitööle. Lisaks hindelistele töödele saavad õpilased õpetajalt tagasisidet tehtud töö korrektsuse ja parendamist vajavate aspektide kohta.

5.Eesti keele V kursus "Meedia ja ühiskond" (11. klass)

Õpitulemused

Õpilane: loeb ajalehest uudiseid ja oskab nende sisu lühidalt jutustada, oskab kasutada ükskeelset seletavat sõnaraamatut, esitab kirjeldusi meedia teemadel, oskab kirjutada uudist (nt oma õpingute teemal), koostada reklaamlauseid mõne tuttava teenuse kohta, tunneb huvi Eesti trükimeedia vastut; kasutab eestikeelseid teabeallikaid (nt sõnaraamatud, internet) vajaliku info

otsimiseks;

Õppesisu

Inimeste suhtlus: suhtlusvahendid: loomulik keel ja kehakeel (nt sõnavalik, žestid, miimika); meedia kui suhtluskanal ja -vahend.

Ühiskond kui eluavalduste kogum: ühiskond, kultuurielu, suhtlemine, sotsiaalvõrgud, infoühiskond.

Tehnoloogia: teadus- ja tehnikasaavutused ning nende rakendamine igapäevaelus; teabekeskond: infootsing ja -vahetus;

Teemad, millest aineõpetaja teeb valikuid ja käsitleb lõimingu kursuse peateemadega.

Eesti ja maailm. Eesti riik ja rahvas. Eesti keel ja eesti meel. Eesti ja teised riigid. Keskkond ja tehnoloogia. Geograafiline keskkond. Elukeskkond. Tehnoloogia. Haridus ja töö. Pere ja kasvatus. Haridus. Tööelu. Inimene ja ühiskond. Inimene kui looduse osa. Inimene kui indiviid. Kultuur ja looming: Looming. Kultuuritraditsioonid ja tavad.

Õppetegevused

Erinevate ülesannete käigus tehakse paaris- või rühmatööd. Paaristööna esitletakse dialooge (nt uudiste edastamine). Õpilast suunatakse jälgima Eesti TV ja/või Vikerraadio saateid. Iga õpilane loeb iseseisvalt eelnevalt õpetaja poolt antud/soovitatud teemakohast artiklist, loetust rääkimine toimub tunnis õpetaja määratud ajal. Kirjalikke töid tehakse vastavalt teemadele.

Hindamine

Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega. Suuliste ettekannetega hinnatakse õpilase oskust kirjeldada mediaväljaandeid. Kirjalikest töödest hinnatakse õpilase oskust kirjutada uudist, nt oma õpingute kohta. Tunnis õpivad õpilased andma tagasisidet kaaslastele (nt suulised esitlused, kirjalike tööde vastastikune hindamine ja täiendamine) ja grupitööle. Lisaks hindelistele töödele saavad õpilased õpetajalt tagasisidet tehtud töö korrektsuse ja parendamist vajavate aspektide kohta.

6. Eesti keele VI kursus "Elukeskkond" (11. klass)

Õpitulemused

Õpilane: saab aru TV-s või raadiosaates käsitletavast arutelust igapäevaelu teemal, loeb ja mõistab ajaleheartiklit, milles sisaldavad faktid Eesti igapäevaelust (nt liiklusest), oskab kasutada vajaliku info otsimiseks eestikeelseid teabeallikaid, oskab kirjutada kirja, mis on seotud Eesti igapäevaeluga, kasutab eestikeelseid teabeallikaid (nt sõnaraamatud, internet) vajaliku info otsimiseks erinevates valdkondades.

Õppesisu

Elukeskkond: elutingimused erineva kliima ja rahvastusega aladel; sotsiaalsete hüvede olemasolu ja nende kättesaadavus (nt arstiabi, pensionid, riiklikud toetused ja fondid, abirahad, soodustused puudega inimestele); säästlik eluviis; sotsiaalne miljöö: põhirahvusest koosnev või mitmekeelne ja -kultuuriline ühiskond; lähinaabrid.

Inimene kui looduse osa: eluring: sünd, elu ja surm; tasakaal inimese ja looduse vahel (nt loodushoidlik eluviis, aukartus looduse ees); elulaad ehk olemise viis (nt loodus- ja inimsõbralik,

tervislik). *Teemad, millest aineõpetaja teeb valikuid ja käsitleb lõimingu kursuse peateemadega.*

Eesti ja maailm. Eesti riik ja rahvas. Eesti keel ja eesti meel. Eesti ja teised riigid. Geograafiline keskkond. Tehnoloogia. Haridus ja töö. Pere ja kasvatus. Haridus. Tööelu Inimene ja ühiskond. Inimene kui indiviid. Inimeste suhtlus. Ühiskond kui eluavalduste kogum. Kultuur ja looming. Looming. Kultuuritraditsioonid ja tavad.

Õppetegevused

Erinevate ülesannete käigus tehakse paaris- või rühmatööd. Paaristööna esitletakse dialooge (nt tööintervjuu). Iga õpilane loeb iseseisvalt eelnevalt õpetaja poolt antud/soovitatud teemakohast artiklist, loetust rääkimine toimub tunnis õpetaja määratud ajal. Kirjalikke töid tehakse vastavalt teemadele.

Hindamine

Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega. Suuliste ettekannetega hinnatakse õpilase oskust kirjeldada elukeskkonda, loodust, oma kodukohta. Kirjalikest töödest hinnatakse õpilase oskust kirjutada ülevaadet/kirjeldust enda elukoha inimestest. Õpilaste teadmisi õpitud sõnavaras hinnatakse nii kirjalike tööde koostamisel kui ka suulistes ettekannetes. Tunnis õpivad õpilased andma tagasisidet kaaslastele (nt suulised esitlused, kirjalike tööde vastastikune hindamine ja täiendamine) ja grupitööle. Lisaks hindeliste töödele saavad õpilased õpetajalt tagasisidet tehtud töö korrektsuse ja parendamist vajavate aspektide kohta.

7.Eesti keele VII kursus "Olme ja tehnoloogia" (11. klass)

Õpitulemused

Õpilane: saab aru intervjuust nt tuntud muusikuga; loeb ja mõistab arvustust uue muusikaloo või plaadi kohta, oskab avaldada arvamust ja põhjendada oma seisukohti digitaalmuusika kuulamise ja leviku kohta, oskab kirjutada arvamust või arutlust digitaalsete teenuste kasutamise, mobiiltelefonide kasutamise kohta, tunneb huvi digitaaltehnikate arengu ja kasutuse vastu igapäevaelus, kasutab digitaalseid teabeallikaid (nt sõnaraamatud telefonis) vajaliku info otsimiseks erinevates valdkondades.

Õppesisu

Elukeskkond: sotsiaalsete hüvede olemasolu ja nende kättesaadavus (nt arstiabi, pensionid, riiklikud toetused ja fondid, abirahad, soodustused puudega inimestele); säästlik eluviis;
Tehnoloogia: teadus- ja tehnikasaavutused ning nende rakendamine igapäevaelus; teabekeskond: infootsing ja -vahetus; keeletehnoloogilisi rakendusi igapäevaelus: elektroonsed sõnastikud, keeleõppematerjalid, arvutipõhine keeleõpe, tõlkeabi programmid jne;
Inimene kui indiviid: inimese loomus ja käitumine, vastuoludesse sattumine; iga inimese kordumatu eripära; väärtushinnangud, vaated elule ja ühiskonnale;
Teemad, millest aineõpetaja teeb valikuid ja käsitleb lõimingu kursuse peateemadega

Eesti ja maailm. Eesti riik ja rahvas. Eesti keel ja eesti meel. Eesti ja teised riigid. Kultuur ja looming. Looming. Kultuuritraditsioonid ja tavad. Keskkond ja tehnoloogia. Geograafiline keskkond. Inimene ja ühiskond. Inimene kui looduse osa. Inimeste suhtlus. Ühiskond kui eluavalduste kogum. Haridus ja töö. Pere ja kasvatus. Haridus. Tööelu.

Õppetegevused

Erinevate ülesannete käigus tehakse paaris- või rühmatööd. Tähelepanu pööratakse arutlusoskuse arendamisele. Paaristööna esitletakse dialooge (nt intervjuu). Iga õpilane loeb iseseisvalt artiklit kaasagsete tehnoloogiate kasutamisest muusikaelus, loetust rääkimine toimub tunnis õpetaja määratud ajal. Kirjutamisoskust arendatakse e-kirjade või arvamuste kirjutamisega internetikeskkonnas .

Hindamine

Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega. Suuliste ettekannetega hinnatakse õpilase oskust kirjeldada kuulnud muusikapala, tutvustada digivahendeid, mida ta igapäevaelus kasutab. Õpilaste teadmisi õpitud sõnavaras hinnatakse nii kirjalike tööde koostamisel kui ka suulistes ettekannetes. Tunnis õpivad õpilased andma tagasisidet kaaslastele (nt suulised esitlused, kirjalike tööde vastastikune hindamine ja täiendamine) ja grupitööle. Lisaks hindelistele töödele saavad õpilased õpetajalt tagasisidet tehtud töö korrektsuse ja parendamist vajavate aspektide kohta.

8. Eesti keele VIII kursus”Looming” (11. klass)

Õpitulemused

Õpilane: mõistab heliloomingu peamist motiivi (sisu) nt laul, esitab kirjeldusi üldhuvitavatel teemadel, oskab põhjendada ja kaitsta oma seisukohti, kirjutab uudise või kommentaari kuulnud muusikapalale või nähtud filmitreilerile, tunneb huvi Eesti autorite loomingu vastu, vaatab filme, telesaateid ja teatrietendusi ning kuulab raadiosaateid, kasutab eestikeelseid teabeallikaid (nt sõnaraamatud, internet) vajaliku info otsimiseks erinevates valdkondades.

Õppesisu

Kultuur ja looming. Kultuuritraditsioonid ja tavad: rahvapärимused, muistendid, muinasjutud, vanasõnad, kõnekäänud kui rahvatarkuse varamu; erinevate rahvaste kultuuritraditsioonid, tavad ja uskumused.

Looming: kirjandus, kujutav kunst, helilooming, arhitektuur, tarbekunst, käsitöö jne; rahva ajalooline kultuurimälu; loova mõtte arendamine kogemuse kaudu.

Noor inimene ja looming: loovus; loovkirjutamine: essee, muinasjutt, luuletus; helilooming: laulud, muusika; draama: näitering, teatraalsus, näitleja, näitlemine;

Õppetegevused

Erinevate ülesannete käigus tehakse paaris- või rühmatööd. Tähelepanu pööratakse suulisele väljendusoskusele (arutlusoskusele). Paaristööna esitletakse dialooge (nt filmielamuse väljendamine). Iga õpilane koostab iseseisvalt eesti autorit tutvustava esitluse, mille ta ka ette kannab.

Hindamine

Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega. Suuliste ettekannetega hinnatakse õpilase oskust kirjeldada kultuurisündmust nt laulu- ja tantsupidu. Kirjalikest töödest hinnatakse eesti autorit tutvustavat esitlust. Tunnis õpivad õpilased andma tagasisidet kaaslastele (nt suulised esitlused, kirjalike tööde vastastikune hindamine ja täiendamine) ja grupitööle. Lisaks hindelistele töödele saavad õpilased õpetajalt tagasisidet tehtud töö korrektsuse ja parendamist vajavate aspektide kohta.

9.Eesti keele IX kursus "Eesti riik ja rahvas" (12. klass)

Õpitulemused

Õpilane: saab aru informatsioonist valimiste kohta, poliitiku TV-esinemisest või intervjuust, loeb ja mõistab mõne erakonna valimisplatvormi (seisukohtade tutvustust), oskab oma vaatenurka selgitada ja rääkida kodanikuks olemisest, riigikaitsest, Eesti rahvastikust, immigratsioonist ja multikultuursusest. oskab kirjutada esseed ühiskonna valuprobleemist, kasutab teabeallikaid (nt sõnaraamatud, internet) vajaliku info otsimiseks, seostab omandatud teadmisi nii ainevaldkonna kui ka teiste eluvaldkondade teadmistega (nt riigi juhtimine, kodanikuühiskond jms).

Õppesisu

Eesti riik ja rahvas: omariiklus ja kodanikuks olemine, riigikaitse; rahvastik: põhirahvus, muukeelne elanikkond, uusimmigrandid; mitmekultuuriline ühiskond.

Eesti keel ja eesti meel: rahvuslik identiteet;

Ühiskond kui eluavalduste kogum: majanduselu: tõusud ja mõõnad, heaoluühiskond; sotsiaalsfäär, elatustase, heategevus; ebaterved eluviisid, kuritegevus.

Teemad, millest aineõpetaja teeb valikuid ja käsitleb lõimingu kursuse peateemadega .

Haridus ja töö. Pere ja kasvatus. Haridus.Tööelu. Eesti ja maailm. Eesti ja teised riigid. Kultuur ja loomingu. Loomingu. Kultuuritraditsioonid ja tavad. Keskkond ja tehnoloogia.

Elukeskkond.Geograafiline keskkond.Tehnoloogia. Inimene ja ühiskond. Inimene kui looduse osa. Inimene kui indiviid. Inimeste suhtlus.

Õppetegevused

Erinevate ülesannete käigus tehakse paaris- või rühmatööd. Keelerühmad debateerivad erakondade valimislubaduste teemadel. Iga õpilane loeb iseseisvalt eelnevalt õpetaja poolt antud/soovitatud ühiskonna probleeme käsitlevat artiklit, loetu kohta tehakse lühiessee. Autentsete ilukirjandus-, teabe-, tarbe- ja meediatextide lugemine ja kuulamine. ETV uudiste kuulamine, refereerimine ja selle sisuline kommenteerimine.

Hindamine

Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega. Suuliste ettekannetega hinnatakse õpilase oskust arutleda iseseisvuse ja omariikluse teemadel, tutvustada oma Eesti riiki ja riigikorraldust. Kirjalikest töödest hinnatakse õpilase oskust kirjutada e-maili ja erakirja kasutades õpitud sõnavara. Õpilaste teadmisi õpitud sõnavaras hinnatakse nii kirjalike tööde koostamisel kui

ka suulistes ettekannetes. Tunnis õpivad õpilased andma tagasisidet kaaslastele (nt suulised esitlused, kirjalike tööde vastastikune hindamine ja täiendamine) ja grupitööle. Lisaks hindelistele töödele saavad õpilased õpetajalt tagasisidet tehtud töö korrektsuse ja parendamist vajavate aspektide kohta.

10.Eesti keele X kursus "Inimene ja ühiskond" (12. klass)

Õpitulemused

Õpilane: saab aru mõttevahetusest Eesti ühiskonna teemadel nt majandusest, loeb iseseisvalt ühiskonnaelu käsitlevat esseed ja oskab avaldada oma arvamust essees käsitletud teemadel, oskab arutleda eesti majanduselust ja inimsuhetest, kirjeldada inimeste emotsioone, oskab kirjutada esseed Eestie elavate rahvuste erinevatest kultuuridest ja tavadest, kasutab eestikeelseid meediaallikaid vajaliku info otsimiseks, seostab omandatud teadmisi nii ainevaldkonna kui ka teiste eluvaldkondade teadmistega.

Õppesisu

Inimene kui indiviid: väärtushinnangud, vaated elule ja ühiskonnale; inimsuhted: isiklikud, emotsionaalsed, sotsiaalsed; erinevad inimesed ja rahvad (nt keele- ja kultuurierinevused, käitumistavad, kõlblusnormid).

Ühiskond kui eluavalduste kogum: majanduselu: tõusud ja mõõnad, heaoluühiskond; sotsiaalsfäär, elatustase, heategevus; ebaterved eluviisid, kuritegevus.

Pere ja kasvatus: kasvatus: viisakusreeglid, käitumisnormid, väärtushinnangute kujundamine, salliv eluhoiak jne.

Teemad, millest aineõpetaja teeb valikuid ja käsitleb lõimingu kursuse peateemadega

Haridus ja töö. Haridus.Tööelu. Eesti ja maailm. Eesti riik ja rahvas. Eesti keel ja eesti meel. Eesti ja teised riigid. Kultuur ja looming. Looming. Kultuuritraditsioonid ja tavad: erinevate rahvaste kultuuritraditsioonid, tavad ja uskumused. Keskkond ja tehnoloogia. Geograafiline keskkond. Elukeskkond. Tehnoloogia.

Õppetegevused

Erinevate ülesannete käigus tehakse paaris- või rühmatööd. Tähelepanu pööratakse arutlusoskustele, enda arvamuse väljendamisele. Paaristööna esitletakse dialooge (nt intervjuu). Iga õpilane loeb iseseisvalt eelnevalt õpetaja poolt antud/soovitatud teemakohast artiklit, loetust rääkimine toimub tunnis õpetaja määratud ajal. Kirjalikke töid tehakse vastavalt teemadele.

Hindamine

Suuliste ettekannetega hinnatakse õpilase oskust kirjeldada Eesti majanduse ja ühiskonnaelu, arutleda ühiskonnaelu probleemi üle. Kirjalikest töödest hinnatakse õpilase oskust kirjutada esseed. Õpilaste teadmisi õpitud sõnavaras hinnatakse nii kirjalike tööde koostamisel kui ka suulistes ettekannetes. Tunnis õpivad õpilased andma tagasisidet kaaslastele (nt suulised esitlused, kirjalike tööde vastastikune hindamine ja täiendamine) ja grupitööle. Kursus lõpeb komplekse arvestusliku tööga, kus hinnatakse kõiki osaoskusi. Lisaks hindelistele töödele saavad õpilased õpetajalt tagasisidet tehtud töö korrektsuse ja parendamist vajavate aspektide kohta.

11.Eesti keele XI kursus "Eesti ja teised riigid" (12. klass)

Õpitulemused

Õpilane: □ saab aru pikemast ettekandest (loengust) Eesti omariikluse teemal (nt presidendi kõne Vabariigi aastapäeval), □ oskab rääkida ladusalt Eestimaast ja Eesti riigist, mitmekultuursusest ja immigratsioonist, identiteedist, Eesti rahvastikust, Eesti kohast EL'is, □ suudab koostada kõne ja seda avalikult ette kanda, □ oskab koostada võrrelda Eesti ja teiste riikide erinevaid eluvaldkondi (nt sport, majandus), □ seostab omandatud teadmisi nii ainevaldkonna kui ka teiste eluvaldkondade teadmistega.

Õppesisu

Eesti ja maailm.

Eesti riik ja rahvas: omariiklus ja kodanikuks olemine, riigikaitse; geograafiline asend ja kliima; rahvastik: põhirahvus, muukeelne elanikkond, uusimmigrandid; mitmekultuuriline ühiskond. Eesti keel ja eesti meel: rahvuslik identiteet; kultuuritraditsioonid; kodukoha lugu.

Eesti ja teised riigid: Eesti kui Euroopa Liidu liikmesriik: ELi liikmesriigid, ELi töökorraldus; Eesti koht maailmas: rahvusvaheline koostöö.

Elukeskkond: elutingimused erineva kliima ja rahvastusega aladel; sotsiaalsete hüvede olemasolu ja nende kättesaadavus (nt arstiabi, pensionid, riiklikud toetused ja fondid, abirahad, soodustused puudega inimestele); säästlik eluviis; sotsiaalne miljöö: põhirahvusest koosnev või mitmekeelne ja -kultuuriline ühiskond; lähinaabrid.

Ühiskond kui eluvalduste kogum: majanduselu: tõusud ja mõõnad, heaoluühiskond; sotsiaalsfäär, elatustase, heategevus; ebaterved eluviisid, kuritegevus.

Teemad, millest aineõpetaja teeb valikuid ja käsitleb lõimingu kursuse peateemadega .

Haridus ja töö.Pere ja kasvatus.Haridus.Tööelu. Kultuur ja looming. Looming.

Kultuuritraditsioonid ja tavad. Keskkond ja tehnoloogia. Geograafiline keskkond.Tehnoloogia.

Inimene ja ühiskond.Inimene kui looduse osa. Inimene kui indiviid. Inimeste suhtlus.

Õppetegevused

Erinevate ülesannete käigus tehakse paaris- või rühmatööd. Tähelepanu pööratakse hääldusoskuse ja intonatsiooni parandamisele, keelestruktuuride korrektssele kasutamisele – loetakse/esitatakse lühitekste. Paaristööna esitletakse dialooge (nt tööintervjuu). Iga õpilane loeb iseseisvalt eelnevalt õpetaja poolt antud/soovitatud teemakohast artiklist, loetust rääkimine toimub tunnis õpetaja määratud ajal. Kirjalikke töid tehakse vastavalt teemadele.

Hindamine

Õpitulemusi hinnatakse sõnaliste hinnangute ja numbriliste hinnetega. Suuliste ettekannetega hinnatakse õpilase oskust võrrelda Eesti riiki ja teisi EL riike. Kirjalikest töödest hinnatakse õpilase oskust arutleda Eesti ja Euroopa Liidu koostöö näidetest. Õpilaste teadmisi õpitud sõnavaras hinnatakse nii kirjalike tööde koostamisel kui ka suulistes ettekannetes. Kursus lõpeb arvestusliku tööga. Tunnis õpivad õpilased andma tagasisidet kaaslastele (nt suulised esitlused, kirjalike tööde vastastikune hindamine ja täiendamine) ja gruppitööle. Lisaks hindeliste töödele saavad õpilased õpetajalt tagasisidet tehtud töö korrektsuse ja parendamist vajavate aspektide kohta.

12.Eesti keele V valikkursus "Noor inimene Eesti ühiskonnas" (12. klass)

Õpitulemused

Õpilane:

- loeb artikleid noorte ajakirjast, mõistab teksti peamist mõtet ja oskab avaldada artikli kohta arvamust,
- oskab rääkida edukusest ja edu saavutamisest, karjäärast, selle planeerimisest ja oma tulevikuplaanidest,
- suudab avalikult esineda,
- oskab kirjutada arvamusesseend nt noorte valikuvõimalustest hariduses ja/või tööelus,
- seostab omandatud teadmisi nii ainevaldkonna kui ka teiste eluvaldkondade teadmistega.

Õppesisu

Haridus: riiklikud ja eraõppeasutused, iseõppimine; koolikeskkond ja -traditsioonid; noorteorganisatsioonid; edasiõppimisvõimalusi Eestis ja välismaal; elukestev õpe.

Tööelu: vastutustundlik suhtumine oma töösse; töötaja ja tööandja õigused ning vastutus, ametiühingud, katseaeg, motiveeritud töötaja; vajalikud eeldused oma tööga toimetulekuks; Eesti riik ja rahvas. Eesti keel ja eesti meel.

Elukeskkond: sotsiaalsete hüvede olemasolu ja nende kättesaadavus (nt arstiabi, pensionid, riiklikud toetused ja fondid, abirahad, soodustused puudega inimestele);

Ühiskond kui eluavalduste kogum: ebaterved eluviisid, kuritegevus.

Tehnoloogia: teabekeskond: infootsing ja -vahetus;

Õppetegevused

Erinevate ülesannete käigus tehakse paaris- või rühmatööd. Paaristööna esitletakse dialooge (nt tööintervjuu). Iga õpilane loeb iseseisvalt eelnevalt õpetaja poolt antud/soovitatud teemakohast artiklist, loetust rääkimine toimub tunnis õpetaja määratud ajal. Kirjalikke töid tehakse vastavalt teemadele.

Hindamine

Suuliste ettekannetega hinnatakse õpilase oskust kirjeldada oma isiklikke mõtteid nt tulevikuplaane. Kirjalikest töödest hinnatakse õpilase oskust kirjutada e-maili ja erakirja kasutades õpitud sõnavara, koostada CVd ja kaaskirja. Õpilaste teadmisi õpitud sõnavaras hinnatakse nii kirjalike tööde koostamisel kui ka suulistes ettekannetes. Tunnis õpivad õpilased andma tagasisidet kaaslastele (nt suulised esitlused, kirjalike tööde vastastikune hindamine ja täiendamine) ja grupitööle. Lisaks hindelistele töödele saavad õpilased õpetajalt tagasisidet tehtud töö korrektsuse ja parendamist vajavate aspektide kohta.